

Seat No.: _____

Enrolment No. _____

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Diploma Engineering Sem. - V - Examination – June- 2011

Subject code:341904

Subject Name: Theory of Machine

Date:17/06/2011

Time: 02:30 pm – 05:00 pm

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is Authentic

- Q.1** (a) What is kinematic pair ? classify various types of kinematic pairs. **07**
Explain them with neat sketches.
- (b) Define (i)Machine (ii)kinematic chain (iii)Mechanism (iv) Inversion **07**
of mechanism (v)Statics (vi)Dynamics (vii)Structure.

- Q.2** (a) Sketch and explain Gnome engine **07**
- (b) In a four bar chain ABCD,AD is fixed link, crank AB rotates in **07**
clockwise direction at an angular velocity of 10 rad/sec.Link AB=60
mm,BC=CD=70mm,DA=120mm.when angle DAB=60° and the
points B and D are on one side of the link AD, find angular velocity
of link BC and link CD

OR

- (b) ABCD is a four bar chain where link AD is fixed.The lengths of the **07**
links are,AB=62.5mm,BC=175mm,CD=112.5mm and DA=200mm
link AB rotates with the uniform speed of 100rpm in clockwise
direction.Determine the following when the angle
BAD=60°. (i)Angular velocity of link BC (ii)velocity of point Q
lying on the link CB extended by 40mm from B.(CQ=CB+40mm).

- Q.3** (a) In an IC engine the length of the crank and connecting rod are **07**
150mm and 600mm respectively.The crank rotates uniformly at 240
rpm in clockwise direction,using relative velocity method.find
(i)velocity of piston (ii)acceleration of piston.The crank has turned
to 30° from IDC.
- (b) Explain the differences between flywheel and governor. **07**

OR

- Q.3** (a) Explain the balancing of several masses revolving in the same plane **07**
by analytical method.
- (b) In a reciprocating steam engine the stroke length is 360mm and **07**
length of connecting rod is 600mm.the crank rotates in the clockwise
direction with 300rpm.when the crank position is at 210° from
IDC.find the following by using Klein's construction
method.(i)velocity of piston (ii)acceleration of piston.

- Q.4** (a) What is CAM ? sketch and explain any five types of cam followers. **07**
- (b) Draw the cam profile for a reciprocating type radial roller follower **07**
from the following details. Minimum radius of cam=25mm.follower
lift=30mm,Roller diameter=15mm.follower rises for 30mm with

SHM,during 120° rotation of cam. The follower remains in the same position during further 30° rotation of cam and then the follower returns with uniform acceleration and retardation for 150° rotation of cam. For remaining period of rotation of cam the follower remains in the same position.

OR

- Q. 4** (a) Derive the expression for the friction torque for a conical pivot bearing, assuming uniform wear. **07**
 (b) Explain the construction and working of a single plate clutch with the help of neat sketch. **07**

- Q.5** (a) Explain turning moment diagram for Four stroke cycle IC engine. **07**
 (b) Explain Rope brake dynamometer. **07**

OR

- Q.5** (a) Prove that Ratio of driving tensions for flat belt drive is $2.3 \log(T_1/T_2) = \mu \theta$ **07**
 (b) Explain Epicyclic Gear train. **07**

- પ્રશ્ન-૧** અ. કાઇનેમેટીક પેર એટલે શુ વ્યાકૃતિસાથે અલગ અલગ પ્રકારની કાઇનેમેટીક પેર નુ વર્ણન અને વર્ગીકરણ કરો. **07**

- બ. વ્યાખ્યા આપો (૧)મશીન (૨)કાઇનેમેટીક ચેન (૩)મીકેનીઝમ. (૪)ઇન્વર્ઝન ઓફ મીકેનીઝમ.(૫)સ્ટેટીક (૬)ડાઇનેમીક્સ (૭)સ્ટ્રક્ચર **07**

- પ્રશ્ન-૨** અ. નોમ એંજીન આકૃતી સાથે સમજાવો. **07**

- બ. એક ફોરબાર ચેન ABCD મા AD ફીક્સ લીંક છે.કેંક બાબ ફડ રેડીયન/સેકંડ થી કલોકવાઇઝ દિશામા ગોળ ફરેછે. લીંક AB=60mm,BC=CD=70mm,DA=120mm જ્યારે ખુણો DAB=60° છે.ત્યારે લીંક BC અને લીંક CD ના કોણીય વેગ શોધો. **07**

અથવા

- બ. ABCD ફોરબાર ચેન છે.AD ફીક્સ લીંક છે.લીંક ની લમ્બાઇઓ AB=62.5mm,BC=175mm,CD=112.5mm અને DA=200mm છે.લીંક AB 100 rpm થી કલોકવાઇઝ દિશામા ગોળ ફરેછે. જ્યારે ખુણો DAB=60° છે ત્યારે (૧)લીંક BC નો કોણીય વેગ શોધો.(૨)પોઇન્ટ Q નો વેગ શોધો જે લીંક BC ઉપર લીંક BC ને B તરફથી 40mm લમ્બાવતા મળેછે.(CQ=CB+40mm) **07**

પ્રશ્ન-૩

- અ. આઇ.સી.એંજીન મા કેંક ની લબાઇ 150mm અને ક્રનેકટીગ રોડની લબાઇ 600mm છે. કેંક 240rpm થી કલોકવાઇઝ દિશામા ફરેછે.રીલેટીવ વેલોસીટીની મદદથી(૧)પીસ્ટનનો વેગ (૨) પીસ્ટનનો પ્રવેગ શોધો. કેંક ની સ્થીતી 30° IDC છે. **07**

- બ. ફ્લાય વ્હીલ અને ગવર્નર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. **07**

અથવા

પ્રશ્ન-૩

- અ એક પ્લેનમા રીવોલ્વ થતા સેવરલ માસોનુ બેલેંસીંગ એનેલીટીકલ મેથડથી સમજાવો. 07
- બ રેસીપ્રોકેટીંગ સ્ટીમ એંજીનમા સ્ટ્રોક લમ્બાઇ 360mm છે અને કનેક્ટીંગરોડની લમ્બાઇ 600mm છે. કેંક ક્લોકવાઇઝ દિશામા 300rpm થી ફરેછે.. કેંક ની સ્થિતી 210° IDC થી હોય ત્યારે ક્લે ઇંસ કંસ્ટ્રક્શન મેથડ થી (૧)પીસ્ટન નો વેગ (૨) પીસ્ટનનો પ્રવેગ શોધો. 07

પ્રશ્ન-૪

- અ કેમ શૂં છે ? આકૃતિ દોરી પાંચ પ્રકારના કેમફોલોવર સમજાવો. 07
- બ રેસીપ્રોકેટીંગ ટાઇપ રેડીયલ રોલર ફોલોવરની કેમ પ્રોફાઇલ દોરો.વીગતો નીચે પ્રમાણે છે.(૧)કેમની લઘુતમ ત્રીજ્યા=25mm.ફોલવરની લીફ્ટ=30mm.,રોલરનો વ્યાસ=15mm.120°રોટેશન દરમિયાન ફોલોવર SHM થી 30mm ઉંચકાય છે.30°દરમિયાન ફોલોવર ઉંચકાયેલો રહેછે..ત્યાર પછી 150° દરમિયાન ફોલોવર યુનિ.પ્રવેગ અને પ્રતિપ્રવેગ થી નીચે ઉતરેછે.ત્યાર પછી બાકીના સમય દરમિયાન નીચે રહેછે. 07

અથવા

પ્રશ્ન-૪

- અ કોનીકલ પિવોટ બેરીંગ માટેનૂ ફ્રિક્શન ટોર્ક નુ સુત્ર સાબીત કરો.યુનિફોર્મ વીયર ધારો. 07
- બ સિંગલ પ્લેટ ક્લચ ની રચના અને કાર્ય આકૃતિ ની મદદ થી સમજાવો. 07

પ્રશ્ન-૫

- અ ફોર સ્ટ્રોક આઇ સી એંજીન નો ટૂર્નીંગ મોમેંટ ડાયાગ્રામ સમજાવો. 07
- બ રોપ બ્રેક ડાઇનેમોમીટર સમજાવો. 07

અથવા

પ્રશ્ન-૫

- અ ફ્લેટ બેલ્ટ ટેંસન રેશીયો $2.3 \log(T_1/T_2) = \mu \theta$ સાબીત કરો. 07
- બ એપીસાઇક્લીક ગીયર ટ્રે ઇ ન સમજાવો. 07
